

Bet. o. Forfl. t. L. ang. Forholdsregler mod Misbrug af Vaaben m. m.

(Bilag 28 og 29) og en under Forhøret optagen Rapport (Bilag 30), der af den paa-gjældende Tiltalte er blevet ratificeret til Retsprotokollen. Uddragene af Bladene indeholde for største Delen Bestanddele af ledende Artikler, et Par af dem Meddelelser om Udtalelser paa politiske Møder, Meddelelser, der isørigt for det læsende Publikum ventelig have havt samme Betydning som de ledende Artikler.

Af Bilagene 1—11 vil ses, at Riffelbevægelsen i Danmark tog sin Begyndelse i de sidste Maanedes af 1883. Som Udgangspunkt nævnes i flere Blade Egnen omkring Aarhus; men isørigt ses det, at Bevægelsen alt den Gang var oppe paa forskjellige Steder i Sylland og paa Sjælland. Af de samme Bilage saavel som af flere andre fremgaar det, at de i Norge tidligere dannede „Folkevæbningsamlag“ have været det Mønster, som man ønskede at efterligne i Danmark. Talsmændene for Dannelsen af Riffelforeninger her i Landet gav den Fremstilling af Forholdene i Norge, at under Forfatningskampen i dette Land et frihedsjendst Regjeringsparti, der pønsede paa at forvanste den norske Grundlov og begaa Statskup, stod overfor et grundlovstro Flertal af Folket, hvis Repræsentanter i Storthinget maatte føre en hæftig Kamp for Forfatningens Opretholdelse, og at det, først da Befolkningen væbnede sig i „Folkevæbningsamlagene“ og indtog en truende Stilling overfor Regjeringen og hendes Parti, lykkedes at overvinde sammes Vyster til at omstyrte den norske Forfatning. Forholdene i Danmark skildres som værende af samme Bestaffenhed som Forholdene i Norge. Regjeringen og dens Parti sigtes ligefrem for at styre mod Statskup (Bilag 4), „Regjeringens Organer i Pressen“ for uforbeholdent at drøfte Spørgsmaalet om Tilintetgørelse af den „folkelige Delagtighed i Lovgivningen“, om „Statskup“ og om „Enevoldsmagtens Gjennemførelse“ (Bilag 2). Det siges, at der i Landet findes et Reaktionsparti, der ønsker at komme Friheden tillivs, og som forbereder sig paa at bruge aabenbar Vold (Bilag 1). Herimod haves intet andet Middele end „Magten“; man skal følge Norges Exempel og oprette

Udvalgenes Betænkninger.

Folkevæbningsamlag, der kunne støtte „Repræsentanterne paa Thinget“, saa vil „Vysten til at prøve en Dyst med en saadan Skyttehær snart forgaa“ (samme Bilag), saa vil der nok komme „Respekt for Folkets Villie og konstitutionelle Ret og Frihed“ (Bilag 2). Formaålet med Riffelforeningerne angives at være „at styrke Folkets Forvarskraft mod Fjenderne udadtil og mod Fjenderne indadtil“ (Bilag 7 og 8). Der anstilles Betragtninger over, hvorvidt Riffelne kunne bruges mod Soldaterne og til Støtte for en Skattencøstelse; man renser sig for den Beskyldning, at man skulde være mod „at Folket forsynes sig med Riffel for, om nødvendigt gøres, at gaa mod en Klasse af Statskupmænd, en Flok mod disse lydige Officerer og en lille Armee af Soldater“ (Bilag 8—10).

Under Forhøret i den sjællandske Riffel-sag udtalte en af de Tiltalte, at saagodt som samtlige Landets Venstreblade, alle-rede længe forinden Tiltalte selv begyndte at interessere sig for Riffelbevægelsen (o: før 1884), i deres stadige Artikler om denne Sag særlig betonedes, at Riffelbevægelsen skulde være til Værn mod indre Fjender, og da selvfølgelig mod Regjeringen, men antog Tiltalte disse Artikler for „tomt Skryderi og Mundsvær“. Forskjellige Medlemmer af Venstrelser for Riffelforeninger have under Forhøret ligeledes betegnet Udtalelserne i Bladartiklerne (og paa de offentlige Møder) som „kun politiske Demonstrationer og tomt Skryderi“, „tom Avisfnal for at demonstrere fra et bestemt Partis Side mod Regjeringen“, „tomt Brøl og Snak“, „tomt Ordskvalder“, m. m. Det er nu tvørligt nok, at disse Betegnelser passe paa Udtalelserne om Riffelforeningerne i de foreliggende Blade fra 1883 (og i andre Blade omkring i Landet, som upaatvivselig ikke have undladt at byde deres Læsere lignende Artikler). I ethvert Fald ses det ikke, at Udtalelserne dengang have givet sig Udslag i Handling. Men derfor have de dog upaatvivlig ikke været uden praktisk Betydning, idet de have været særlig skikede til at forvirre Begreberne hos Befolkningen, om hvad der er tilladeligt og hvad utilladeligt, og til at forberede Jordbunden for en Bevægelse, under hvilken man mer eller